

DE SCHUDZEEF

DORPSKRANT VOOR ZOUTKAMP

nummer 2, maart 2004

Deze maand in De Schudzeef o.a.:

- ***Toneelvoorstelling Dukdalf groot succes***
- ***Visserijmuseum***
- ***Historie Wadden-ijstocht***

Colofon

Redactie

Eppo Lukkien	tel. 401425	Voorzitter
Elise Nienhuis	tel. 402527	Secretaris
Erna Knol	tel. 401447	Penningmeester
Willy Bakker-Tadema	tel. 407075	Redactie
Sjoerd Moes	tel. 402257	Redactie

Kopieerwerk

Het kopieerwerk voor De Schudzeef wordt verzorgd door Nelly Bolt, Enne Tammens en Johan Kamstra.

Eerstvolgende verschijningsdatum

De eerstvolgende Schudzeef verschijnt op 24 april.
Kopij voor dit nummer inleveren vóór 14 april.

Kopij

Kopij voor De Schudzeef dient uiterlijk 10 dagen voor de verschijningsdatum te worden ingeleverd, bij voorkeur per mail of op diskette.

E-mail adres: **schudzeef@planet.nl**

Inleveradres kopij: Elise Nienhuis, Churchillweg 77, Zoutkamp
Eppo Lukkien, Kerkpad 2, Zoutkamp
Sjoerd Moes, Dorpsstraat 10, Zoutkamp

Bankrelatie

Rekeningnummer 33.52.13.170, Rabobank Noord-West Groningen.

Agenda

Di. 23 maart	Meermarkt de hele dag gesloten (zie elders in deze Schudzeef)
Vrij. 26 maart	Violenactie Peuterspeelzaal Pinokkio ('s avonds)
Za. 27 maart	Violenactie Peuterspeelzaal Pinokkio ('s morgens)
Wo. 31 maart	St. Welzijn Ouderen Zoutkamp, 't Anker, aanvang 14.30 uur (zie elders in deze Schudzeef)
Vrij. 2 april	Opening nieuwe expositie Visserijmuseum (voor genodigden)
Za. 3 april	Visserijmuseum open voor publiek (zie elders in deze Schudzeef)
Do. 15 april	Alg. ledenvergadering Dorpsbelangen, De Deurenloods, aanvang 20.00 uur (agenda elders in deze Schudzeef)
Vrij. 23 april	Oud papier
Vrij. 21 mei	Oud papier

Even voor alle duidelijkheid...

Het regelmatig uitgeven van een dorpskrant als De Schudzeef kost geld. Veel geld. Natuurlijk doet iedere medewerker (m/v) van redaktielid, via kopieerder, raper/nieter, tot en met de verspreider dit vrijwilligerswerk belangeloos. Een van de grootste kostenposten is dan ook het kopiëren van de bijna zeshonderd Schudzeven per uitgave. En hoewel wij er -vooral dankzij adverteerders en sponsoren- er tot nu toe ieder jaar redelijk in slagen om de financiële eindjes aan elkaar te breien, zijn wij genoodzaakt zo efficiënt mogelijk om te gaan met de ons beschikbare middelen. Dit betekent dat er niet onnodig veel ruimte in beslag genomen mag worden door een artikel. (Tenzij de inzender bereid is hiervoor te betalen. In dat geval gaat het om een advertentie.)

Om alle onduidelijkheden rond het plaatsen van kopij weg te nemen, volgt hierna een opsomming van de criteria die de redactie hanteert bij haar beslissing tot publicatie van artikelen:

- Er worden geen teksten, tekeningen, foto's en dergelijke opgenomen die een discriminerend karakter hebben.
- Er worden geen teksten, tekeningen, foto's en dergelijke opgenomen die kwetsend zijn voor individuen.
- Er worden in beginsel geen anonieme teksten opgenomen. Slechts in zeer bijzondere omstandigheden is hiervan af te wijken, door de redactie te bepalen; in dit geval is de naam van de auteur bij de redactie bekend.
- Teksten, tekeningen, foto's en dergelijke mogen in principe niet eerder gepubliceerd zijn. Is dit wel het geval, dan worden zij alleen geplaatst met bronvermelding en instemming van de oorspronkelijke uitgever, auteur of fotograaf.
- Teksten met commerciële doeleinden en een wervend karakter worden alleen tegen betaling geplaatst. In dit geval gaat het om advertenties of ingezonden mededelingen, en niet om kopij.
- Kopij dient 10 dagen voor de verschijningsdatum in bezit te zijn van de redactie, zodat deze voorgelegd kan worden aan de plenaire redactievergadering. Kopij die later ingeleverd wordt, wordt in principe pas geplaatst in het volgende nummer van De Schudzeef.
- In twijfelgevallen beslist de redactie op basis van meerderheid van stemmen.

Een ieder heeft het recht op weerwoord. Een weerwoord zal, met inachtneming van het in de vorige alinea gestelde, in een eerstvolgende uitgave van De Schudzeef worden gepubliceerd.

In teksten, tekeningen en dergelijke wordt de mening van de auteur verwoord, niet die van de redactie. De redactie distantieert zich in principe van de inhoud van artikelen.

De redactie kan naar eigen inzicht kopij al dan niet opnemen, inkorten of de opmaak aanpassen.

Opmerking:

Een stichting of vereniging heeft geen winstoogmerk, dus worden teksten en dergelijke in principe gratis geplaatst. Dit houdt wel in dat de redactie vrij is om kopij in te korten of de opmaak aan te passen. Als de kopij één-op-één overgenomen moet worden, en de redactie is van mening dat hierdoor onevenredig veel ruimte in beslag wordt genomen, kan de kopij alleen geplaatst worden tegen betaling.

De redactie

Stichting Welzijn Ouderen Zoutkamp

Stichting Welzijn Ouderen Zoutkamp organiseert een informatiemiddag voor alle 55+ers.

Thema: De bouw van het seniorencomplex in Zoutkamp.

Datum en locatie: 31 maart 2004 in gebouw 't Anker. Tijd: 14.30 uur tot 16.30 uur.

Sprekers:

dhr. W. Zorge, wethouder gemeente De Marne

dhr. R. Kramer, directeur Wierden en Borgen

dhr. P. Dijkstra, gemeente De Marne

VIOENACTIE

Peuterspeelzaal PINOKKIO

26 maart ('s avonds)
27 maart ('s morgens)

Uitnodiging Jaarvergadering

Donderdag 15 april 2004 in De Deurenloods, aanvang 20.00 uur

Agenda

1. Opening/Mededelingen
2. Ingekomen/uitgaande stukken
3. Verslag ledenvergadering 17 april 2003
4. Jaarverslag secretaris
5. Jaarverslag Penningmeester
6. Pauze
7. Bestuursverkiezing
Voordracht van het bestuur om de volgende personen te benoemen:
  - Oomke Bos voor de functie van penningmeester.
  - Willem Veenstra, bestuurslid.Aftredend: Hiljo Keizer, secretaris, niet herkiesbaar.
Tegenkandidaten kunnen zich tot aanvang van de vergadering melden bij het bestuur.
8. Contributie aanpassing van 7 euro naar 8 euro
9. Activiteiten Commissie o.a.:
  - Koninginnedag
  - Lichtfeestweek (thema bepalen)
  - Sinterklaasintocht
  - Kerstmarkt
10. Rondvraag
11. Sluiting

Met vriendelijke groet,
Ben van Maare (plv. secretaris)

Oproep van de Maag Lever Darm Stichting

De Maag Lever Darm Stichting komt op voor de belangen van buikpatienten.

De MLDS collecteert van 14 tot en met 20 juni 2004 huis aan huis om zoveel mogelijk geld in te zamelen voor de ruim twee miljoen buikpatienten in Nederland. Met voorlichting, onderzoek en zorg zet MLDS zich in voor mensen met spijsverteringsproblemen. Op de lange weg die voedsel in ons lichaam moet gaan kan er een heleboel fout gaan. Soms duurt het jaren voordat het duidelijk is wat er aan de hand is.

In Zoutkamp wordt nog niet gecollecteerd. Graag willen wij met uw hulp ook in Zoutkamp de collecte opzetten.

De MLDS gaat zorgvuldig om met collectegelden. Dat vindt ook het Centraal bureau Fondsenwerving. Om het CBF-keurmerk te mogen voeren, moeten organisaties aan strenge eisen voldoen. Zo mag niet meer dan 25% van de geworven fondsen aan kosten worden besteed. Wij voeren de CBF-keur.

Wilt u ons helpen, of wilt u eerst meer weten van onze stichting neem a.u.b. contact op met: Nanny Mekkes, regiopromotor Maag Lever Darm Stichting, tel.: 0594-643707.

Algemene informatie kunt u lezen op www.mlds.nl. Voor vragen kunt u terecht bij onze infolijn 0900-2025625. (0,20 p/m).

Nieuws van de gemeente De Marne

Na een lange en zeer natte winter eindelijk weer een bericht over het werk aan de Wilhelminastraat, Woldringhstraat en Churchillweg e.o.

Zoals is aangegeven, was het nat, zeer nat zelfs, en het werk heeft dan ook helaas ten opzichte van de planning achterstand opgelopen.

Met de aannemer zijn inmiddels afspraken gemaakt, uitgaande van goed weer, om extra materieel en menskracht in te zetten om met spoed het werk af te maken.

Onderstaand wordt per onderdeel ingegaan op het werk.

Lichtmasten

De aangebrachte masten en armaturen langs de Wilhelminastraat en Woldringhstraat zijn gelijk aan die in 2002 in de Churchillweg zijn geplaatst. De armaturen van de geplaatste masten langs de Marnestraat, Grachtstraat en Dorpsstraat wijken helaas af van de armaturen die langs de Sluisweg zijn geplaatst. Met Essent is inmiddels overleg gaande om de nu geplaatste armaturen aan te passen aan het model van de Sluisweg. Niet alleen het model verschilt maar ook de lichtsterkte is anders, de nieuwe armaturen hebben een grotere lichtopbrengst.

Kademuur/gracht

Als alles naar wens verloopt is deze week (week 12) de rollaag aangebracht en wordt donderdag 18 maart met het voegen begonnen. Dit betekent dat in week 13 de muur zover gereed is, dat met het plaatsen van de damwand langs de Dorpsstraat wordt begonnen. Vervolgens wordt de gracht gegraven. Afhankelijk van de voortgang van de overige werkzaamheden kan het zijn dat de verbinding van het fietspad (Hunsingoweg – Dorpsstraat) nog enige tijd intact blijft.

Gebouwtje

Aan de Woldringhstraat, nabij de nog te graven gracht, zal een bedieningsgebouwtje voor een pompemaal verschijnen. De bouwvergunning is aangevraagd.

Wilhelminastraat/Woldringhstraat

De trottoirs en inritten zijn bijna gereed. Pas aan het eind van het werk zal het asfalt op de onderlaag worden aangebracht. Vooraf worden de zijkanten van stenen (de rabatten) nog hersteld. Overleg is gaande om de tuinen, die door ons zijn beschadigd, zo snel mogelijk te herstellen.

Marnestraat

De stratenmakers zijn hier bezig. Naar verwachting zijn de werkzaamheden in week 13 gereed.

Churchillweg

In week 12 is begonnen met het opbreken van de verharding en het leggen van het nieuwe riool. Voor de bereikbaarheid en om overlast zoveel mogelijk te beperken, is ervoor gekozen om de weg in twee fases aan te pakken.

De afwerking en aansluiting op de omliggende percelen is, vanwege de zeer verschillende hoogtes, lastig. Getracht zal worden, in goed overleg met de aanwonenden, dit naar tevredenheid op te lossen.

IJsbaan

Vanwege de zeer natte omstandigheden ligt het werk nog stil. Op korte termijn, uitgaande van goed weer, zullen de werkzaamheden weer opgestart worden. De grond wordt geëgaliseerd en de fundering voor de parkeerplaatsen aangelegd.

Oproep van de fam. Pruim

Beste inwoners van Zoutkamp,

D.V. zaterdag 5 juni 2004 is de laatste dag dat Jan Pruim zijn ventroute zal rijden.

Na 40 jaar huwelijk en 50 jaar als groenteman gewerkt te hebben hopen onze ouders nog lang te mogen genieten van al het mooie wat het leven te bieden heeft.

Wij willen uw medewerking vragen om 5 juni 2004 tot een onvergetelijke dag te maken voor Jan & Antje Pruim-Koning.

Als u leuke anekdotes, blunders, verdrietige, grappige dingen met hun hebt beleefd vragen wij u dat op papier te zetten en dan maken wij er een leuk boekwerk van dat één van jullie mag aanbieden.

Aan de kinderen vragen wij of ze een mooie tekening willen maken. Deze doen wij ook in het boekwerk. Dit alles moet natuurlijk wel een verrassing blijven, dus uiterste geheimhouding gevraagd...

U kunt uw bijdrage vóór 1 mei inleveren via de post:

Corrie Halsema-Pruim (Marktstraat 8, 9971 AA Ulrum) of

Jan-Henk Pruim (Dr. Schönfeldstraat 9, 9971 CE Ulrum)

U kunt uw bijdrage ook mailen vóór 1 mei : rudy.halsema@hetnet.nl of pruim.bv@hetnet.nl

Wij hopen dat onze ouders met een dik boekwerk huiswaarts mogen keren op 5 juni a.s. en rekenen op uw spontane medewerking.

Als u nog vragen heeft, graag contact opnemen met Corrie Halsema-Pruim (tel. 481890).

Namens de kinderen Pruim:

Grea & Christian Ossentjuk

Corrie & Rudy Halsema

Jan-Henk & Joke Pruim

Vereniging Dorpsbelangen

Het bestuur is benaderd door inwoners betreffende de overlast die veroorzaakt wordt door hondenpoep. Wij roepen een ieder op om zijn huisdier zijn behoefte te laten doen op een plaats waar niemand er hinder van ondervindt. Bij voorbaat dank.

De gemeente is druk met de plannen voor het dorp (ca. 70 miljoen euro). Men zal voor elke fase de bevolking uitnodigen en tekst en uitleg geven. En natuurlijk naar uw opmerkingen luisteren en waar mogelijk de plannen aanpassen.

Op de jaarvergadering van 15 april wordt bekend gemaakt wat het programma van 30 april zal zijn.

Er zal dan desgewenst ook nadere uitleg gegeven worden over de consultatiebureaus. Tevens kunnen wij u melden dat met ingang van 31 maart Ben van Maare (tijdelijk) het secretariaat zal overnemen. Het adres van Ben is: De Snik 32, tel. 401739.

Tot zover Dorpsbelangen nieuws. MOI

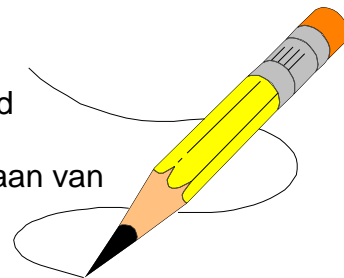
Wij hebben nog steeds T-shirts voor 10,00 euro en Zoutkamper vlaggen voor 35,00 euro te koop.

Pinksternummer

Dit jaar bestaat De Schudzeef 12½ jaar. Om dit lustrum te vieren, willen we in mei met een bijzonder jubileum-nummer komen, gevuld met artikelen rond Vlaggetjesdag.

Heeft u een leuke anekdote of kunt u meer vertellen over het ontstaan van deze Zoutkamper traditie, schroom dan niet en klim in de pen.

Samen kunnen we er een hele speciale Schudzeef van maken.

Van Jeugdsoos “De Dreg” naar het Visserijmuseum

Vanaf begin tachtiger jaren tot en met 1986 heeft de jeugdsoos De Dreg bestaan. Een aantal oudere jongeren onder jullie zullen hier nog wel goede herinneringen aan hebben. De Jeugdsoos De Dreg was gevestigd in de voormalige gereformeerde kleuterschool aan de Wilhelminastraat, Nu staat alleen het hekwerk er nog en lopen hier de bokjes en andere beesten van Taeke van der Horn.

Na een afnemend ledental gevolgd door een brand is de jeugdsoos in 1986 ter ziele gegaan. Het gebouw is afgebroken en het geheel is een slapend bestaan gaan leiden. Omdat er nog steeds een batig saldo resteerde gingen er stemmen op om een eindfeest te organiseren om op die manier de pot te verteren en een leuke afsluiting van een prachtige periode te hebben. Andere stemmen adviseerden om het geheel aan een goed doel te doneren en dit moest dan wel met Zoutkamp te maken hebben. Van een eindfeest is het nooit gekomen maar elk jaar word ik trouw door de Rabobank herinnerd aan het resterende saldo op de Rabo rendement rekening. Derhalve is het tijd om het resterende saldo te schenken aan een goed doel.

Zoals jullie weten is er een enthousiaste groep mensen actief voor het Visserijmuseum. Ze zijn druk bezig met een groot aantal plannen in en rond het museum. Ten eerste is daar het project isolatie van het gebouw omdat nu een deel van de warmte via kieren en gaten verdwijnt. Ten tweede de trots in de binnenhaven: De ZK 4. Deze willen ze weer terug brengen de in oude staat. Met name zijn ze nog op zoek naar middelen om het vooronder weer origineel te maken met kooien en een vuurduvel. In het museum zijn ze bezig met het ontwikkelen van een kinderhoek. De basis van deze kinderhoek moet een speeltafel worden in de vorm van een binnenzwaard. Hier omheen komen houten stoeltjes. Op tafel komen schelpen, papier en kleurmateriaal. De kinderen kunnen zich hier dan op uitleven.

Andere plannen zijn: De aanschaf van een repeteervideo zodat een doorlopende videovoorstelling kan worden vertoond en men denkt na over welke mogelijkheden een computer zou kunnen bieden bij de kinderhoek.

Deze plannen kosten uiteraard menige duit. Mij leek het een goed idee om het visserijmuseum te verblijden met het overgebleven saldo van €1599,23 van de oud jeugdsoos “De Dreg”. Ik denk dat het geld op deze manier een goede bestemming krijgt en de geest van “De Dreg” voort kan leven in het museum.

Peter M Postma (penningmeester Jeugdsoos De Dreg)

Oud papier

In januari is er 13 ton oud papier opgehaald. Lekker de moeite waard, bedankt.

Attentie! Attentie! Voor de maand april is het niet op 30 april maar een week eerder en wel op 23 april. Ook in de maand mei komen we een week eerder. Dus niet op 28 mei, maar op 21 mei. Dus voor alle duidelijkheid:

oud papier ophalen op 23 april en op 21 mei.

Bedankt voor uw medewerking. De oud papier ophalers

Visserijmuseum Zoutkamp

Het Visserij Museum Zoutkamp zoekt voor de uitrusting van het museum schip de ZK 4 nog scheepsattributen uit de periode eind vijftiger tot en met eind zestiger jaren. Met name zijn wij nog op zoek naar een rieten mand die dienst moet doen als vismerk, kooigoed. (gedacht wordt aan enige doorgestikte dekens) een koffieketel en houten of koperen netnaalden. Uiteraard zijn ook andere zaken uit die tijd van harte welkom.

Tevens zijn wij opzoek naar iemand (hobbyist) die in staat is om voor ons ongeveer zestig houten klossen te maken.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij Eppo Lukkien, tel. 401425.

Wadden-ijstocht naar Schiermonnikoog op 18 februari 1929

Den 18 Februari 1929 telefoneerde de heer Woldringh, burgemeester te Hornhuizen, aan den hotelhouder Van der Werf en deelde mede, dat zijn zoon en nog zes andere heeren, de reis naar Schiermonnikoog hadden aanvaard, en hij verzocht den heer Van der Werf, om zoomogelijk, bijstand te willen verleen, omdat het nogal mistig was.

Na het onderhoud met den heer Woldringh, ging den heer Van der Werf onmiddellijk met de fordbus en zijn knecht er op uit.

Deze reed met de fordbus zoo ver doenlijk het ijs op en ging verder per voet richting Hornhuizen, terwijl hij zijn knecht bij de bus achterliet, om bevrozen van den motor te voorkomen. Een zekere T van Dijk, die zich bij Van der Werf aansloot, ging mede op zoek.

Na ongeveer de helft van den tocht Schiermonnikoog-Hornhuizen te hebben afgelegd, ontwaarde van Dijk, Zuid-west van hen een groepje mannen, en nu werd met versneld tempo daarheen de koers gezet.

Het duurde niet lang of de ontmoeting had plaats, en toen de groep zag dat het Van der Werf was, was het hoera uitbundig. De ontmoeting der heeren was buitengewoon hartelijk. Na even een kiekje van dit heugelijk feit te hebben genomen ging het onder gezelligen kout op het eiland aan. Eindelijk kwam de fordbus in zicht en nadat iedereen was ingestapt, ging het in flink tempo naar her dorp. Voordat men bij het hotel afstapte, maakte men eerst nog een rondrit door het dorp en spoedig als een loopend vuurtje deed het de ronde: er zijn overloopers bij Van der Werf. Toen men afstapte was er een groote menigte reeds voor het hotel verzameld, die de gasten hartelijk begroette. In hotel Van der Werf, waar de gasten overnachtten, bleef het den heelen avond bijzonder druk en een zeer geanimeerd bal volgde, dat tot laat in den nacht duurde.

Den volgende morgen werd in de beste omstandigheden, de waddenijstocht Schiermonnikoog-Hornhuizen aanvaard. De hotelhouder Van der Werf bracht de heeren met zijn autobus een eind op reis. Bij het afscheid werd elkaar een tot wederziens geroepen, want allen wenschten gaarne eens terug te komen.

In het "Nieuwsblad van het Noorden" kon men van deze eerste tocht het volgende lezen:

De waddentocht van de Groninger kust naar Schiermonnikoog is de laatste weken reeds door verschillende personen gemaakt. Zooals men zich kan herinneren zal is deze tocht het eerst volbracht door de heeren M.J.Zijlma te Westpolder, K.Sterkenburg, B.Zetsma en K.Beukema te Zoutkamp, L.de Boer te Houwerzijl, de Cock-Woldringh te Hornhuizen en J.Groenendaal te Ulrum. Van een dezer heeren ontvingen wij het relaas van den tocht, dat wij hieronder laten volgen en waarvan onze lezers zeker met belangstelling, zullen kennis nemen.

Volledig uitgerust als een moderne Poolexpeditie vertrokken wij des morgens om half tien van den N.O.hoek van den Westpolder in N.W.richting. De werkzaamheden waren in onderling overleg geregeld. Tot voorlooper was gekozen de heer K.Sterkenburg, terwijl de heer Zijlma belast werd met het in kaart brengen van den afgelegden weg. Door het bebakenen daarvan was een zekeren terugtocht gewaarborgd. Hierbij zou de heer Groenendaal hem behulpzaam zijn, die bovendien, voor zoover nodig, ter beschikking was van den menagemeester, den heer K.Beukema. Op keurige wijze heeft den heer Beukema zich van zijn taak gekweten en het bleek, dat dit een gelukkige keuze is geweest. Hij had voor eenigen dagen proviand laten aanrukken en deze op zo praktische wijze verpakt, dat het meevoeren absoluut geen bezwaar was. Een en ander deed den smaak van onze menagemeester alle eer aan.

De heer Zetsma had gezorgd voor het reddingsmateriaal en in overleg met den heer de Boer, alles prachtig voorbereid. Zij kwamen absoluut beslagen ten ijs, zoowel in eigelijken als in figuurlijken zin, want de ijskrappen ontbraken evenmin als de reddingstonnen en het latwerk, waarvan in een minimum van tijd een brandcard kon geconstrueerd worden voor eventuele ongevallen, terwijl verbandmateriaal en eenvoudige medicijnen ook voldoende aanwezig waren.

Gezien de korte voorbereiding hebben deze heeren werkelijk iets gepresteerd, waarvoor zij de expeditie aan zich hebben verplicht. De heer De Cock-Woldringh was belast met een gedeelte der technische leiding; alle orienteeringsinstrumenten, als compassen, diverse kaarten en verrekijkers waren present, waarvan den geheele reis gebruik moest worden gemaakt, als gevolg van mist.

Een groote teleurstelling was het feit, dat voor het vertrek evenveel uitvallers waren als deelnemers. Bij de warme kachel was de tocht georganiseerd, waarbij zich 14 personen aangegeven hebben, maar tusschen het uur van vertrek en de aangifte hadden moeder de vrouw en meisjelief zooveel heete tranen gestort, dat niet minder dan 7 mannenharten waren gesmolten.

Onze menagemeester had voor 14 man proviand ingeslagen en na meer dan een uur wachten verschenen er slechts zeven. Besloten werd toch maar alles mee te nemen, daar-als gevolg van den mist-de mogelijkheid niet was uitgesloten, dat er een nachtje op het ijs gekampeerd moest worden en dan zou een extra beet en dronk de heeren wel bevallen, aldus onze menagemeester. Alle tochtgenoten waren het daarmee roerend eens.

Na eerst op de gevoelige plaat vereeuwigd te zijn, kozen we zee.

Natuurlijk ging ook de voor dergelijke tochten onmisbare getrouwe hond mee.

Als uitgangspunt was, zoals gezegd, gekozen de N.O. hoek van den Westpolder. De afstand van daar tot Schiermonnikoog is plm. 14 K.M. Onmiddellijk achter den dijk liggen de kwelders, waarop door een stormtij veel ijs gezet is, dat moeilijk begaanbaar is. Daarachter liggen de groote, met een laagje sneeuw bedekte ijsvlakten. Alle uitzicht werd belemmerd door een zwaren nevel, die ons goed weer voorspelde, maar toch de reis ten zeerste bemoeilijkte en ons aldra den vasten wal uit het oog deed verliezen. Kompas en kaarten werden tevoorschijn gehaald en besloten werd voorloopig 4 K.M. in N.W. richting te marcheeren. De troep werd opgesteld en behoefde voorloopig niet met voorzorgsmaatregelen te marcheeren, daar de ijslaag van voldoende dikte was en bovendien op den grond lag. We konden wel een geul treffen, maar niet van zoodanige breedte of diepte, dat de ijskorst ook daar niet betrouwbaar was. De moed zat er flink in en de temperatuur was aangenaam. Alleen de tot mist aangegroeide nevel maakte ons wel een klein beetje bezorgd. Het vertrouwen op compas en kaart deed ons echter besluiten door te zetten, in alle geval tot we den Oort bereikt hadden. De Oort is het groote vaarwater, dat eigenlijk Schiermonnikoog scheidt van den vaste wal, althans een der grootste hinderpalen op onze reis beteekende. Al het water der Westelijke Groninger Wadden word daardoor af en aangevoerd. Wanneer een lijn getrokken word over het wad (de torens van Hornhuizen en Leens juist achter elkaar) dan zouden we komen bij den oorsprong van den Oort en loopt het Wad bij laag water geheel droog. Daar bevind zich een eenige bunders groote vlakte.

Een gedeelte daarvan. het Westelijke, watert af door den Oort, het Oostelijke gedeelte door de Eilander Balg. Dit hooge gedeelte wordt aangegeven, door twee naast elkaar staande kopbakens en heet Lutjewad. Dit was de veiligste weg. Eenmaal daarover konden we de Westerwolder-Eilander Balg volgenen kwamen dan op het Oosteind van Schiermonnikoog, want de Eilander Balg brengt zijn water beoosten Schiermonnikoog in zee.

Was het geen nevelig weer geweest dan zou de weg hoogst eenvoudig zijn. Van ons uitgangspunt Oostwaarts ging het voort tot we de genoemde torens achter elkaar kregen en en dan maar 5 K.M. doorgemarcheerd en het Lutjewad was bereikt. Nu was het echter geraden den Zuidwal van den Oort op te zoeken, dan in Oostelijke richting en we moesten het Lutjewad vinden. Na plm. 6 K.M. te hebben geloopt bereikten we dan den Oort. Eerst zagen we een enkele meeuw vliegen en een enkele keer een regenwip tot we besloten op voorstel van onzen bakensteker aan gindschen, door puntige ijsschotsen gevormden ijsheuvel, den menagemeester wat van zijn lading te ontlasten. Natuurlijk moest ook het meegebrachte foto toestel dit moment vereeuwigen.

Gesterkt en verkwikt vlak aan den kant van het open, stromend water eens gepeild en tot onze verwondering bevonden we slechts 3 voet water. Een majestueus gezicht was het, die groote ijsmassa's door het stroomend water te zien meevoeren. De oevers waren als 't ware ondermijnde rotsen, waartusschen zich kronkelend de Oort een weg baande. Een onvergetelijk schouwspel leverde dat gezicht op; en na daar stilzwijgend van genoten te hebben werd in oostelijke richting een plaats gezocht, waar de Oort dicht zou liggen en betrouwbaar was en dus geschikt om over te trekken. Indien ons dit niet gelukte, dan moesten we net zoo lang oostwaarts tot het Lutjewad bereikt werd. Dit was in ieder geval nog een aardige tippel en dan ook nog wel over brokken ijs en afgebroken schotsen, waarom we dan ook zoo eenigzins mogelijk de voorkeur eraan gaven, pogingen in het werk te stellen den Noordkant van den Oort te bereiken. Nogmaals werd een gat in het ijs gekapt om te kunnen peilen. We hadden een ijskorst onder de voeten van 35 cm en daaronder een diepte die met onze peilstok niet te bepalen was, omdat het eene eind van de stok te kort was zooals schertsend werd opgemerkt. Deze situatie was ons echter minder aangenaam, want we gaven er den voorkeur aan onzen weg te vervolgen over op de Wadden rustend ijs, althans tusschen den bodem en het ijs geen grooter afstand dan hoogstens 4 voet. Dit met het oog op de mogelijkheid om bij eventueel doorzakken, het hoofd droog te kunnen houden, daar we wel voorbereid waren op een nat pak, maar niet op een natte pet of hoed. De groote ijsvlakte zou kunnen scheuren, in welk geval we onafhankelijk van onzen wil op de een of andere plaats terecht zouden komen, zeer waarschijnlijk verder van Schiermonnikoog dan toen we op stap gingen. Wat

onze voorraad levensmiddelen betrof hadden we geen bezwaar tegen zoo'n gratis ijstochtje, maar ons doel was Schiermonnikoog, en dus trachten wij ten spoedigst die diepte te verlaten. Dit gelukte ons en weldra peilden we 4 voet water. Daar troffen we plotseling een zwarte plek aan en tot ons aller verwondering moesten we een wak aantreffen, waarin slechts 6 voet water.

Natuurlijk werd er met voorzorgsmaatregelen gemarcheerd en nog eenige honderden meters geloopt te hebben bevonden we weer, dat het ijs op den grond rustte. Geen wolkje meer aan den lucht dus. We waren de diepte overgetrokken en hielden nu maar recht aan op de duinen af. Het loopen was zeer moeilijk, waarom dan ook maar besloten werd wat rust te nemen. Een grillig gevormde ijsmassa van eenige meters hoogte werd met een bezoek vereerd en bood ons van de leukant een beschutte plaats. Naar hartelust werd gegeten en gedronken, want alle kans op overnachten was uitgesloten. Een klein half uurtje rust deed ons allen goed en niet in het minst den menagemeester, met zijn drager, want een groot gedeelte van zijn last werd over verschillende dragers verdeeld. Voor het vertrek werd de heuvel nog even beklommen en met den verrekijker meenden we de Oostelijke duinen van Schiermonnikoog te kunnen waarnemen. Een prachtig panorama was het over de onmetelijke bevroren Waddenzee, met hier en daar een ijsheuvel, tegen elkaar opgeschoven ijsruggen en op den achtergrond een donkere streep, van stroomend water. Het deed ons denken aan de "eeuwige stilte".

We tuurden in den richting waarheen we onzen weg moesten vervolgen en tot onze groote verwondering zagen we twee levende wezens, recht op ons af komen. Groote beroering in het kamp. Als dank voor 't aangenaam verpozen, de ledige dozen en flesschen achterlatend, gingen we met versnelden pas, regelrecht op het tweetal af; in N.N.W. richting. Aan onze 5 meter langen peilstok werd een zakdoek gebonden, waarna we er mee zwaaiden, om de aandacht te trekken. Verschillende seinen werden door den reddingsbrigadier gegeven en aldra door de vreemdelingen beantwoord, want we zagen armen omhoog en zijdelings bewegen. Natuurlijk werden allerlei veronderstellingen gemaakt omtrent de vreemdelingen.

Zouden het concurrenten zijn, die ons voor waren geweest en reeds den terugtocht hadden aanvaard, en ons alzoo een 'leelijk varken door het ijs gejaagd' hadden? Misschien, dwalende, hongerige schipbreukelingen, merkte onze menschlievende menagemeester op. Eindelijk konden we een duidelijk 'hoera' hooren weerklinken, wat een zevenstemmig 'hoera' veroorzaakte. Daar ontpopten zich de vreemdelingen in niemand minder dan de bekende hotelier Van der Werff, met zijn knecht Van Dijk. Een hartelijke handdruk met welcomsgroet volgde. Op 19 februari 1929 werd de terugtocht aanvaard. Bij den dijk te Hornhuizen werd het gezelschap door Burgemeester Woldringh begroet en geluk gewenscht.

Bronnen: Wadden-ijstochten een uitgave van S.W.Mollema, Archief Gemeente De Marne.

Nieuwe eigenaresse Dierenspeciaalzaak Dommel

*Hiep, hiep, hoera... Het is echt waar...
Vanaf 2 maart is Karin Wolters de nieuwe eigenaresse van
Dierenspeciaalzaak Dommel. Zoals wij al deden, zal ook Karin klaar staan
voor al uw wensen, vragen en adviezen. Dus kom gauw eens langs, er is van
alles voor (bijna) ieder dier en uw plezier. Let vooral op de
wekelijkse aanbiedingen.
Langs deze weg willen wij, Susan en Annette, iedereen
bedanken die bij ons in de dierenwinkel klant waren en willen
we Karin heel veel succes wensen met het voortzetten van
Dierenspeciaalzaak Dommel.*

Dukdalf scoort in Zoutkamp en Ulrum met 'Geluk brengt diggels'

Toneelvereniging Dukdalf kan terugkijken op drie geslaagde optredens met de klucht 'Geluk brengt diggels'. Als alles volgens plan verloopt is er afgelopen woensdag een laatste optreden van dit stuk geweest in Asingahof-Ulrum.

De klucht vol spraakverwarringen en komische misverstanden trok twee volle zalen in HCR 't Reitdiep en een volle bak in de bovenzaal van Neptunus te Ulrum. Hieronder een groepsfoto met v.l.n.r. Henk Zijlstra, Jans Huizenga (regisseur), Hilly Postma (veurzegger), Willy Loonstra, Alie Smit, Jacob Smit, Frieda Buitjes, Aagtje Zwart, Gerhard Bakker en Dina Visser.

Dorps-Verlangen

Beter laat dan nooit, we willen we even terug blikken naar de vele activiteiten van het afgelopen jaar. Pinksteren trok weer vele duizenden bezoekers zoals ieder jaar. De Garnalen koningin zag er stralend uit, en we zijn natuurlijk ook dit jaar weer zeer benieuwd naar haar outfit, maar dat blijft natuurlijk een geheim. De lichtweek was ook heel mooi, het werd alleen een paar weken later gehouden dan was gepland en de shanty's zongen een paar week te vroeg. Ook het Sinterklaas lopen was dit jaar weer een succes zowel voor klein als voor Groot. De vrijwilligers werden s'middags bedankt en kregen een koud buffetje aangeboden, ach ja, als er geld genoeg is, wat maakt die 268 Euro dan uit, niet waar?? Straks wordt er weer nieuwe contributie opgehaald en dan wordt de kas wel weer gespekt. O ja, de kerstmarkt, die werd dit jaar ook weer groot opgezet en omdat de zaal van 't Reitdiep te klein was moest men naar een andere loctie. De vele standhouders konden terecht bij ZK86. Ook werden er twee Grote kerstbomen gekocht en die, niet zoals in de Schudzeef stond, werden geplaatst, maar schitterden door afwezigheid! Ze hebben een week achter de Deurenloods gelegen, hebt u ze gezien??? O ja, toch wel, maar dat was oudejaars avond toen ze op de brandstapel lagen, weg (geld)boom. Ach, straks wordt weer nieuwe contributie opgehaald, en wie heeft tegenwoordig ook nog tijd om een kerstboom op te zetten. Nou, dit was even een blik terug en zoals u nu wel hebt begrepen wordt het geld van de leden goed besteed.

Jan Rienks

Bedankje

Alle mensen bedankt voor de vele kaarten en bloemen en de belangstelling tijdens mijn verblijf in en thuiskomst uit het ziekenhuis.
Familie A. v.d. Veen, Dorpstraat 32

Het leven gaat voort

Vanuit de buitenhaven, tussen het korte en het lange hoofd, werden de garnalen in platte tenen korven, over de dijk gedragen en op de karren gezet.

Dit waren de consumptiegarnalen, die aan de huizen, waar de gezinnen en vrouwen ze pelden, werden afgeleverd. De venters kochten direct van de vissers, zo van boord af in de buitenhaven. Dit waren de 'zouters' die gekookt waren in zeewater, waaraan zout was toegevoegd. De venters hadden dragers aan de sturen van hun fietsen gemonteerd, waarop een houten bak, naar maat, was gezet en werd vastgehouden met riemen. De 'zouters' werden in de bak gestort en dan fietsten ze naar de naburige dorpen. Lopend, de fiets voortduwend door de smalle straatjes, riepen deze 'genoat, genoat'.

Op hun geroep kwamen de huisvrouwen naar buiten met een kom in de hand en kochten een halve litermaat of twee, voor drie stuivers een maat. In Zoutkamp waren enkele opkopers van gepelde consumptiegarnalen. De vrouwen die garnalen pelden, leverden ze bij de opkopers af, als ze van de dop waren ontdaan. De handelaar woog de gepelde garnalen en schreef het gewicht op een bon. De bon werd naar de visser gebracht, voor wie de garnalen gepeld waren en dan werd het pelgeld door de visser uitbetaald en berekend per kilo. Het pelgeld lag tussen de vijftieng cent per kilogram. Met de bon kon de visser aanspraak maken op zijn geld voor de geleverde garnalen bij de handelaar. Door de handelaar werden de gepelde garnalen gewassen, in zijn schuur of achterhuis en daarna licht gezouten en behandeld met borie-acid. Dan verpakt in licht kartonnen doosjes, omzoomd met vetvrij papier, in hoeveelheden van een tot vijf kilo. De volgende morgen werden de doosjes met garnalen naar de viswinkels in de Stad gebracht door de vrachtboden met hun auto. En zo bleef het gesteld met de garnalenvisserij in Zoutkamp, van jaar tot jaar. Een lange reeks van jaren.

Dani

Opening Visserij Museum Zoutkamp

Op vrijdag 2 april a.s. zal de nieuwe expositie van het Visserij Museum Zoutkamp officieel worden geopend.

De expositie heeft als thema "De afsluiting van de Lauwerszee". Dit thema is gekozen omdat het dit jaar 35 jaar geleden is dat de Lauwerszee werd afgesloten en Lauwersmeer werd.

In het museum is naast de bestaande collectie die overigens ook enigszins gewijzigd is, een prachtige expositie ingericht over het ontstaan van de dijk, de werkhaven, het sluitgat enz.

Voorts is er een permanente vertoning van een film over de afsluiting en de voors en de tegens van de afsluiting.

U wordt door de expositie geleid via een bepaalde route die o.a. aan de hand van foto's en materialen duidelijk maakt dat door die afsluiting veel bedrijfjes zich hebben ontwikkeld tot uiterst moderne bedrijven. In sommige gevallen tot rederijen die meerdere schepen in de vaart hebben. Tevens staat er een enorme maquette van het gebied opgesteld die beschikbaar is gesteld door defensie.

Een bezoek is zeer de moeite waard.

Vanaf zaterdag 3 april is het museum voor het publiek toegankelijk gedurende de openingstijden van het VVV

Bedankje

Ook namens mijn vrouw wil ik u hartelijk bedanken voor de vele kaarten, telefoontjes en bloemen tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis en bij mijn thuiskomst.

K. van Wieren